

KADIN ÖĞRENCİLERİN BOŞ ZAMAN YÖNETİMLERİNİN İNCELENMESİ*

Oğuzhan ALTUNGÜL * Mesut BULUT Didem YAVUZ SÖYLER*****

Öz

Çalışmamız Spor bilimleri fakültesi kadın öğrencilerinin boş zaman yönetimlerini bazı değişkenler açısından incelemeyi amaçlamaktadır.

Çalışmamızın evrenini Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören 420 kadın öğrenci oluştururken, örnekleme ise 182 kadın öğrencilerden oluşmaktadır.

Araştırmamıza katılan bireylerin demografik bilgilerini belirlemek için kişisel bilgi formu ve "Boş Zaman Yönetimi Ölçeği" inden yararlanılmıştır.

Ölçeğimiz 15 soru 5'li likert tipinden oluşmaktadır. Değişkenlerin çarpıklık ve basıklık dağılımları hesaplanmış verilerin parametrik olduğu tespit edilmiştir. İkili gruplarda t testi çoklu gruplarda ise ANOVA testi kullanılmıştır, gruplar arası farklılıkların belirlenmesinde ise TUKEY testinden yararlanılmıştır.

Sonuç olarak; araştırmaya katılan kadın öğrencilerin branş ve yaş değişkenlerinin boş zaman yönetimlerine bir etkisinin olmadığı görülmüştür, yine kadın öğrencilerin okudukları bölüm değişkenine göre öğretmenlik bölümünde okuyan öğrencilerin boş zaman yönetimlerinde

*Bu çalışma için Fırat Üniversitesi Etik Kurulu tarafından 02.10.2023 tarih ve 2023/18 sayılı karar numarası ile etik kurul izni alınmıştır.

* Doç. Dr., Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, oaltingul@firat.edu.tr, Elâzığ/Türkiye

** Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, dysoyler@firat.edu.tr, Elâzığ/Türkiye

*** Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, mstblt@windowslive.com, Elâzığ/Türkiye

amaç belirleme ve yöntem ile boş zamanlarını değerlendirme durumlarında fakültenin diğer bölümlerinde öğrenim gören öğrencilere göre daha fazla olduğu görülmüştür. Kadın öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf değişkenine göre 1. ve 2. sınıfta öğrenim gören öğrenciler boş zaman yönetimlerinde amaç belirleme ve yöntem ile boş zamanlarını değerlendirme durumlarında fakültenin diğer sınıflarında öğrenim gören öğrencilere oranla daha fazla olduğu, genel toplamında ise 1. sınıf öğrencilerinin diğer öğrencilere göre boş zamanlarını yönetmeleri noktasında daha etkin oldukları tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Öğrenci, Kadın, Boş Zaman, Tutum

INVESTIGATION OF THE LEISURE TIME MANAGEMENT OF FEMALE STUDENTS

Abstract

Our study aims to examine the leisure time management of female students of the Faculty of Sports Sciences in terms of some variables. While the population of our study consists of 420 female students studying at Firat University Faculty of Sports Sciences, the sample consists of 182 female students.

Personal information form and "Leisure Time Management Scale" were used to determine the demographic information of the individuals participating in our research. Skewness and kurtosis distributions of the variables were calculated and it was determined that the data was parametric. The t test was used in paired groups and the ANOVA test was used in multiple groups, and the TUKEY test was used to determine differences between groups.

In conclusion; It was observed that the branch and age variables of the female students participating in the research did not have an effect on their leisure time management. Again, according to the department variable of the female students, it was observed that the students studying in the teaching department were more likely to determine goals in their leisure time management and evaluate their free time with methods than the students studying in other departments of the faculty.

Keywords: Student, Woman, Leisure, Attitude

1. GİRİŞ

Zaman, herkese eşit bir şekilde dağıtılıp ancak aynı eşitlikte kullanamadığı eşsiz ve son derece değerli bir kaynaktır, ama para gibi biriktirilemez, hammadde gibi saklanamaz, pasta gibi başkalarına verilemez, araç gibi durdurulamaz, meta gibi

kullanılmaz ve hiçbir şekilde yerini hiçbir şey alamaz. Belirli sınırlar dahilinde bir kaynağı diğerinin yerine koyabiliyoruz, örneğin emek yerine makine kullanabiliyoruz. Ancak hiçbir kaynak zamanın yerini tutamaz. Yani zaman eşittir hayat diyebiliriz. Zamanı boşa harcamak hayatı kaybetmektir (Sabuncuoğlu, vd., 2010; Adair, 2006). Zaman kavramını kullanım açısından ele aldığımızda insanlar onu iki gruba ayırıyor: çalışma zamanı ve çalışma dışı zaman (boş zaman). Çalışma süresi, mesleki amaçlara yönelik çeşitli faaliyetleri ve bu amaçlar için gerekli olan süreyi içerir. Boş zaman, insanın hayatta kalması için gerekli olan yemek yeme, uyuma gibi varoluşla ilgili zamanları ve boş zamanları içerir (Meyer, vd., 1970). Karaküçük (2008), Zamanın iyi planlanması ve değerlendirilmesi sonucu oluşan boş zamanı, kişinin zorunlulukların ötesinde, istek ve istekleri doğrultusunda, dinlenme, eğlenme amacıyla özgürce kullanmayı hak ettiği zaman olarak tanımlanır. Boş zaman iki ucu keskin bir kılıca benzetilebilir. Bunu şu ifadeyle özetliyor: Olumlu yönde kullanıldığında kişisel ve sosyal gelişim gibi sorunlara neden olabilir; Olumsuz yönde kullanıldığında depresyon, dengesizlik gibi sorunlara neden olabilir. Bu durum toplumun önemli bir parçası olan “gençliğe” daha fazla önem verilmesi gereken bir olguyu göstermektedir.

Kısaca gençlik kavramı, çocukluk ile yetişkinlik yılları arasında, henüz sosyalleşme ve eğitim sürecinde olan, biyolojik gelişim sürecini tamamlamamış ve çoğu zaman ihtiyaçlarını karşılayamayan bir nüfus kesiminin sosyal statüsüdür. Gençler, kim olduklarına ve etkileşimde buldukları kaynaklara göre giyinme, oturma, yürüme, çalışma şekillerini, hedeflerini, inançlarını, dünya görüşlerini ve düşüncelerini etkileyen mesajlar alırlar. Bu mesajlar arasında gençlerin kimlik sürecinde aldıkları mesajlar onların kimliğini ve kişiliğini oluşturacaktır (Köknel, 1997). Çok hızlı bir şekilde büyümeye ve yayılmaya devam eden İnternet, toplumu ve kültürü dönüştürmeye, yeni kavram ve olgular yaratmaya, İnternet gençlik alt kültürünün oluşmasına zemin

hazırlamaya devam ediyor. İnternet gençliği olarak da bilinen gençler, günlük hayatlarında sıklıkla siber uzaya girip çıkan sanal dünya gezginleri olarak da tanımlanabilmekte, internet ve onunla ilgili nesnelere günlük faaliyetlerinde önemli bir yer tutmaktadır. Ayrıca bu gençlerin sanal ilişkileri arttıkça gerçek ilişkilerinin zayıfladığı ve gerçekliğini kaybetme, sosyal olarak dışlanma ve yalnız hissetme riskiyle karşı karşıya kaldıkları düşünülmektedir (Karaca, 2007). Özellikle güçlü kentleşme süreci nedeniyle kentsel alanın küçülmesi ve küçülmesi nedeniyle, bu tür faaliyetleri yerine getirecek alan azalmakta ve daha fazla ticarileşmektedir. Bu durum, gençlerin boş zamanlarını zorunlu ihtiyaçlarını incelemeye ve karşılamaya adanmış yeteneğini sınırlar. Öte yandan, eğlence ve eğlenceyi yücelten medya ve popüler kültür, gençleri de yaşam anlamı veren aktivitelerden uzaklaştırıyor (Odabaşı, 2002; Ögel, 2012). Bu noktada zamanın etkili ve verimli kullanılmasının çok önemli olduğu alanlardan birinin de yükseköğretim süreci olduğunu söyleyebiliriz. Kampüsteki öğrenciler derslerine devam ederken aynı zamanda dersleri araştırır ve öğrenme çıktılarını düzenlerler. Bu araştırmayı yapmak, sonuçları raporlara dönüştürmek, okutulan derslere yönelik testler hazırlamak ve bu testlere girmek gibi etkinlikleri gerçekleştirmek. Zamanınızı kişisel düzeyde iyi yönetin; Kariyerinizi daha iyi planlayıp geleceğe hazırlanmak, daha çok okuyup öğrenmek, yeni teknolojik gelişmeleri takip etmek, ailenizle ve başkalarıyla daha fazla vakit geçirmek, dinlenmek, eğlenmek, oynamak, düşünmek, yeni fikirler yaratmak ve yeni projeler başlatmak için fırsatlar sunar (Çağlıyan, Goral,2009; Başak, vd., 2008). Son yıllarda zaman yönetimi kavramına ilişkin tanımlar ve araştırmalar yapılmasına rağmen serbest zaman yönetimine ilişkin araştırmalar hala yaygın değildir. Ancak serbest zamanın öneminin artması ve iş/okul zamanı ile serbest zaman arasındaki farklı özelliklerin ortaya çıkmasıyla birlikte, serbest zaman yönetiminin ayrı ayrı değerlendirilmesi gerektiği açıktır. Ek olarak, boş zaman

yönetimi alanındaki araştırmaların şu anda yaşam kalitesini artırmaya odaklandığı görülmektedir (Covey ve ark., 2004).

1. YÖNTEM

Çalışmamız Spor bilimleri fakültesi kadın öğrencilerinin boş zaman yönetimlerini bazı değişkenler açısından incelemeyi amaçlamaktadır. Fırat Üniversitesi Etik Kurulunun 02.10.2023 tarihli 2023/18 sayılı kararıyla çalışmaya izin verilmiştir.

Araştırmanın yöntemi nicel araştırma yöntemidir. Çalışmamızın evrenini Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören 420 kadın öğrenci oluştururken, örneklemini ise 2022-2023 eğitim ve öğretim yılında rastgele seçilmiş 182 kadın lisans öğrencisi oluşturmaktadır.

Araştırma 2 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde araştırmacı tarafından belirlenen demografik bilgi formu (yaş, bölümü, sınıfı, branşı), ikinci bölümde ise Wei-Ching Wang, vd., (2011) tarafından geliştirilmiş, Akgül & Karaküçük'ün Türkçeye uyarladığı 15 madde 4 alt boyuttan oluşan "Boş Zaman Yönetimi Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçekte ters maddeler bulunmamaktadır. Araştırmacılar tarafından Fırat Üniversitesi spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören kadın öğrencilere ölçek formu uygulanmıştır. Araştırma grubundan, ölçek formlarını yanlış dolduranlar veya eksik dolduranlar elenerek eksiksiz doldurulan ölçek formları değerlendirilmeye alınmamıştır. Veriler lisanslı SPSS 22.0 paket programına girilip yüzde ve frekans analizleri yapılmıştır. Daha sonra ölçeğin toplam puanları ve alt boyutlarının normal dağılıp dağılmadığına bakılmıştır. Tabachnick & Fidell (2007) göre çarpıklık ve basıklık değerlerin +1.5 ile -1.5 aralığında olması dağılımın normal olduğu şeklinde yorumlanabileceğini belirtmişlerdir. Verilerin +1.5 ile -1.5 aralığında olduğu ve normal dağıldığı görüldükten sonra parametrik testlerin kullanılabileceğini gözlemlenmiştir. İkili

gruplarda t testi çoklu gruplarda ise ANOVA testi kullanılmıştır, gruplar arası farklılıkların belirlenmesinde ise TUKEY testinden yararlanılmıştır.

1. BULGULAR

Tablo 1. Kadın Öğrencilerin Boş Zaman Yönetimlerinin Bağımsız Değişkenler Tablosu

Gruplar	Değişkenler	n	%
Yaş	18-22	107	58,8
	23-27	69	37,9
	28 ve üzeri	6	3,3
Bölümü	Öğretmenlik	19	10,4
	Antrenörlük	66	36,3
	Spor Yöneticiliği	36	19,8
	Rekreasyon	61	33,5
Sınıfı	1. sınıf	22	12,1
	2. sınıf	38	20,9
	3. sınıf	46	25,3
	4. sınıf	76	41,8
Branşı	Takım Sporları	80	44,0
	Bireysel Sporlar	89	48,9
	Yok	13	7,1

Kadın öğrencilerin %58,8'i 18-22 yaşları arasında, %37,9'u 23-27 yaşları arasında, %3,3'ü 28 ve üzeri yaşlar arasında olduğu, %10,4'ü öğretmenlik, %36,3'ü antrenörlük, %19,8'i spor yöneticiliği, %33,5'i rekreasyon bölümünde olduğu, %12,1'i 1. sınıf, %20,9'u 2. sınıf, %25,3'ü 3. sınıf, %41,8'i 4. sınıf öğrencisi olduğu, %44,0'ı takım sporlarında, %48,9'u bireysel sporlarda, %7,1'i branşının olmadığı görülmektedir.

Tablo 2. Kadın Öğrencilerin Boş Zaman Yönetimlerinin Değer Tablosu

	N	min	maks	ort	Ss	Skewness	Kurtosis
Amaç Belirleme ve Yöntem	182	1,00	5,00	3,91	,800	-1,114	1,273
Boş Zaman Tutumu	182	1,33	5,00	4,03	,938	-1,019	,580
Programlama	182	1,00	5,00	2,54	1,214	,374	-,939
Değerlendirme	182	1,00	5,00	3,76	,925	-,733	-,067
Genel Toplam	182	2,27	5,00	3,63	,520	-,398	,077

Kadın öğrencilerin boş zaman yönetimleri amaç belirleme ve yöntem alt boyutu ortalama puanı 3,91 olarak ortalamanın üstünde, boş zaman tutumu alt boyutunda ortalama puan 4,03 olarak yüksek, programlama alt boyutunda ortalama puanı 2,54 olarak orta düzeyde, değerlendirme alt boyutunda ortalama puanı 3,76 ortalamanın üstünde, genel toplamında ise ortalama puan 3,63 olarak orta düzeyde olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Kadın Öğrencilerin Yaş Durumuna Göre Boş Zaman Yönetimlerinin

Anova Testi

		N	ort	Ss	f	p	Farklar
Amaç Belirleme ve Yöntem	18-22 ^A	107	3,87	,881	,236	,790	-
	23-27 ^B	69	3,96	,634			
	28 ve üzeri ^C	6	3,94	1,093			
	Toplam	182	3,91	,800			
Boş Zaman Tutumu	18-22 ^A	107	4,10	,847	1,089	,339	-
	23-27 ^B	69	3,91	1,082			
	28 ve üzeri ^C	6	4,27	,574			
	Toplam	182	4,03	,938			
Programlama	18-22 ^A	107	2,64	1,292	1,027	,360	-
	23-27 ^B	69	2,39	1,112			
	28 ve üzeri ^C	6	2,33	,730			
	Toplam	182	2,54	1,214			

Değerlendirme	18-22 ^A	107	3,77	,936				
	23-27 ^B	69	3,72	,909				
	28 ve üzeri ^C	6	3,83	1,069			,090	,914
	Toplam	182	3,76	,925				
Genel Toplam	18-22 ^A	107	3,65	,545				
	23-27 ^B	69	3,59	,449				
	28 ve üzeri ^C	6	3,66	,843			,359	,699
	Toplam	182	3,63	,520				

Kadın öğrencilerinin boş zaman yönetimleri yaşlarına göre incelendiğinde alt boyutlarında ve genel toplamalarında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır ($p>0,05$). Bu da kadınların boş zaman yönetimlerinin yaşları üzerinde bir etkisinin olmadığını göstermektedir.

Tablo 4. Kadın Öğrencilerin Bölümlerine Göre Boş Zaman Yönetimlerinin Anova Testi

		N	ort	Ss	f	p	Farklar
Amaç Belirleme ve Yöntem	Öğretmenlik ^A	19	4,43	,320	3,333	,021	A-B,D
	Antrenörlük ^B	66	3,83	,896			
	Yöneticilik ^C	36	3,92	,647			
	Rekreasyon ^D	61	3,82	,828			
	Toplam	182	3,91	,800			
Boş Zaman Tutumu	Öğretmenlik ^A	19	4,36	,543	1,822	,145	-
	Antrenörlük ^B	66	3,86	1,047			
	Yöneticilik ^C	36	4,18	,687			
	Rekreasyon ^D	61	4,03	1,012			
	Toplam	182	4,03	,938			
Programlama	Öğretmenlik ^A	19	1,87	,755	2,238	,085	-
	Antrenörlük ^B	66	2,67	1,168			
	Yöneticilik ^C	36	2,61	1,344			

Değerlendirme	Rekreasyon ^D	61	2,56	1,258	3,348	,020	A-B,D
	Toplam	182	2,54	1,214			
	Öğretmenlik ^A	19	4,33	,666			
	Antrenörlük ^B	66	3,65	1,040			
	Yöneticilik ^C	36	3,86	,782			
	Rekreasyon ^D	61	3,63	,884			
	Toplam	182	3,76	,925			
Genel Toplam	Öğretmenlik ^A	19	3,89	,266	2,373	,072	-
	Antrenörlük ^B	66	3,57	,557			
	Yöneticilik ^C	36	3,70	,461			
	Rekreasyon ^D	61	3,57	,550			
	Toplam	182	3,63	,520			

Kadınların öğrencilerin boş zaman yönetimleri bölümlerine göre incelendiğinde amaç belirleme ve yöntem ve değerlendirme alt boyutunda istatistiksel yönden anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir ($p < 0,05$). Gruplar arası farklılıkların belirlenmesinde amaç belirleme ve yöntem ve değerlendirme alt boyutunda öğretmenlik bölümünde okuyan öğrenciler ile antrenörlük bölümü ve rekreasyon bölümünde okuyan öğrenciler arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır, ancak boş zaman tutumu alt boyutunda, programlama alt boyutunda ve genel toplamlarında anlamlı farklılığa rastlanmamıştır ($p > 0,05$).

Tablo 5. Kadın Öğrencilerin Sınıflarına Göre Boş Zaman Yönetimlerinin Anova Testi

	N	ort	Ss	f	p	Farklar	
Amaç Belirleme ve Yöntem	1.sınıf ^A	22	4,33	,427	5,947	,001	A-C,D B-C,D
	2.sınıf ^B	38	4,20	,661			
	3.sınıf ^C	46	3,71	,882			
	4.sınıf ^D	76	3,76	,819			
	Toplam	182	3,91	,800			
Boş Zaman Tutumu	1.sınıf ^A	22	4,34	,766			

	2.sınıf ^B	38	4,17	,687			
	3.sınıf ^C	46	4,09	1,050	2,229	,086	-
	4.sınıf ^D	76	3,84	,993			
	Toplam	182	4,03	,938			
Programlama	1.sınıf ^A	22	2,46	1,496			
	2.sınıf ^B	38	2,16	1,103			
	3.sınıf ^C	46	2,71	1,216	1,732	,162	-
	4.sınıf ^D	76	2,64	1,158			
	Toplam	182	2,54	1,214			
Değerlendirme	1.sınıf ^A	22	4,36	,447			
	2.sınıf ^B	38	4,02	,810			
	3.sınıf ^C	46	3,60	,947	6,488	,000	A-C,D
	4.sınıf ^D	76	3,54	,971			B-D
	Toplam	182	3,76	,925			
Genel Toplam	1.sınıf ^A	22	3,96	,336			
	2.sınıf ^B	38	3,75	,468			
	3.sınıf ^C	46	3,56	,552	5,788	,001	A-C,D
	4.sınıf ^D	76	3,51	,522			
	Toplam	182	3,63	,520			

Kadınların öğrencilerin boş zaman yönetimleri sınıflarına göre incelendiğinde amaç belirleme ve yöntem, değerlendirme alt boyutunda ve genel toplamlarında istatistiksel yönden anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir ($p < 0,05$). Gruplar arası farklılıkların belirlenmesinde amaç belirleme ve yöntem alt boyutunda 1. sınıf öğrencileri ile 3. ve 4. sınıf öğrencileri arasında, 2. sınıf öğrencileri ile 3. ve 4. sınıf öğrencileri arasında, değerlendirme alt boyutunda 1. sınıf öğrencileri ile 3. ve 4. sınıf öğrencileri arasında, 2. sınıf öğrencileri ile 4. sınıf öğrencileri arasında, genel toplamda ise 1. sınıf öğrencileri ile 3. ve 4. sınıf öğrencileri arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır, ancak boş zaman tutumu ve programlama alt boyutlarında anlamlı farklılığa rastlanmamıştır ($p > 0,05$).

Tablo 6. Kadın Öğrencilerin Branşlarına Göre Boş Zaman Yönetimlerinin Anova Testi

		N	ort	Ss	f	p	Farklar
Amaç Belirleme ve Yöntem	Takım Sporları	80	3,76	,822			
	A				2,866	,060	-
	Bireysel Sporlar ^B	89	4,05	,734			
	Yok ^C	13	3,82	,980			
	Toplam	182	3,91	,800			
Boş Zaman Tutumu	Takım Sporları	80	3,96	,904			
	A				,546	,580	-
	Bireysel Sporlar ^B	89	4,11	,970			
	Yok ^C	13	4,00	,952			
	Toplam	182	4,03	,938			
Programlama	Takım Sporları	80	2,71	1,167			
	A				1,917	,150	-
	Bireysel Sporlar ^B	89	2,44	1,267			
	Yok ^C	13	2,10	1,012			
	Toplam	182	2,54	1,214			
Değerlendirme	Takım Sporları	80	3,62	,948			
	A				1,874	,156	-
	Bireysel Sporlar ^B	89	3,89	,888			
	Yok ^C	13	3,64	,966			
	Toplam	182	3,76	,925			

Genel Toplam	Takım Sporları	80	3,56	,512		
	A				2,306	,103 -
	Bireysel Sporlar ^B	89	3,71	,523		
	Yok ^C	13	3,47	,498		
	Toplam	182	3,63	,520		

Kadın öğrencilerinin boş zaman yönetimleri branşlarına göre incelendiğinde alt boyutlarında ve genel toplamlarında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Bu da kadınların boş zaman yönetimlerinin branşları üzerinde bir etkisinin olmadığını göstermektedir.

2. TARTIŞMA ve SONUÇ

Kadın öğrencilerin %58,8'i 18-22 yaşları arasında, %37,9'u 23-27 yaşları arasında, %3,3'ü 28 ve üzeri yaşlar arasında olduğu, %10,4'ü öğretmenlik, %36,3'ü antrenörlük, %19,8'i spor yöneticiliği, %33,5'i rekreasyon bölümünde olduğu, %12,1'i 1. sınıf, %20,9'u 2. sınıf, %25,3'ü 3. sınıf, %41,8'i 4. sınıf öğrencisi olduğu, %44,0'ı takım sporlarında, %48,9'u bireysel sporlarda, %7,1'i branşının olmadığı görülmektedir.

Kadın öğrencilerin boş zaman yönetimleri amaç belirleme ve yöntem alt boyutu ortalama puanı 3,91 olarak ortalamanın üstünde, boş zaman tutumu alt boyutunda ortalama puan 4,03 olarak yüksek, programlama alt boyutunda ortalama puanı 2,54 olarak orta düzeyde, değerlendirme alt boyutunda ortalama puanı 3,76 ortalamanın üstünde, genel toplamında ise ortalama puan 3,63 olarak orta düzeyde olduğu görülmektedir.

Kadın öğrencilerinin boş zaman yönetimleri yaşlarına göre incelendiğinde alt boyutlarında ve genel toplamlarında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır ($p>0,05$). Bu da kadınların boş zaman yönetimlerinin yaşları üzerinde bir etkisinin olmadığını göstermektedir. Alan yazında bizim çalışmalarımıza benzer

çalışmalara baktığımızda Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşları ile “boş zaman tutumu” “amaç belirleme ve yöntem ile “değerlendirme” alt boyutlarında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır, ancak programlama alt boyutunda anlamlı bir farklılık görülmüştür Demir & Alpullu (2020). Rekreasyon bölümü öğrencilerinin yaş değişkenine göre boş zaman yönelimlerinde anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır Yaşartürk, Akyüz & Karataş, (2018). Öğrencilerin boş zaman değerlendirme yaş açısından incelendiğinde toplam puan ve alt boyutlarında istatistiki açıdan bir farklılık tespit edilmemiştir Küçükeşmen, Şimşek & Türkoğlu (2020). Üniversite öğrencilerinin boş zaman değerlendirme durumları yaş değişkenine göre toplam puanlarında ve alt boyutlarında farklılığa rastlanmıştır Çuhadar, (2020).

Kadınların öğrencilerin boş zaman yönetimleri bölümlerine göre incelendiğinde amaç belirleme ve yöntem ve değerlendirme alt boyutunda istatistiksel yönden anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir ($p < 0,05$). Gruplar arası farklılıkların belirlenmesinde amaç belirleme ve yöntem ve değerlendirme alt boyutunda öğretmenlik bölümünde okuyan öğrenciler ile antrenörlük bölümü ve rekreasyon bölümünde okuyan öğrenciler arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır, ancak boş zaman tutumu alt boyutunda, programlama alt boyutunda ve genel toplamalarında anlamlı farklılığa rastlanmamıştır ($p > 0,05$). Alan yazında bizim çalışmamıza benzer çalışmalara baktığımızda, öğrencilerin boş zaman yönetimi alt boyutlarından Boş zaman tutumu” ve “programlama” ile bölümleri arasında farklılık görülmemiştir, amaç belirleme ve yöntem” alt boyutunda ise anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır Demir & Alpullu (2020). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin Boş zaman yönetimi “programlama” ve “değerlendirme” alt boyutlarında farklılık görülmezken, “amaç belirleme ve yöntem” ve “boş zaman tutumu” alt boyutlarında anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır Yağar, Cerit & Ünlü, (2023). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin

eğitim gördükleri alan faktörüne göre boş zaman yönetimi toplam puanlarında ve alt boyutlarında istatistiki bir değişim gözlenmemiştir Aydın, (2023).

Kadınların öğrencilerin boş zaman yönetimleri sınıflarına göre incelendiğinde amaç belirleme ve yöntem, değerlendirme alt boyutunda ve genel toplamlarında istatistiksel yönden anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Gruplar arası farklılıkların belirlenmesinde amaç belirleme ve yöntem alt boyutunda 1. sınıf öğrencileri ile 3. ve 4. sınıf öğrencileri arasında, 2. sınıf öğrencileri ile 3. ve 4. sınıf öğrencileri arasında, değerlendirme alt boyutunda 1. sınıf öğrencileri ile 3. ve 4. sınıf öğrencileri arasında, 2. sınıf öğrencileri ile 4. sınıf öğrencileri arasında, genel toplamda ise 1. sınıf öğrencileri ile 3. ve 4. sınıf öğrencileri arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır, ancak boş zaman tutumu ve, programlama alt boyutlarında anlamlı farklılığa rastlanmamıştır ($p>0,05$). Alan yazında bizim çalışmamıza benzer çalışmalara baktığımızda, öğrenciler üzerine yapılan çalışmada boş zaman yönetimi ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıfları arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür Demir & Alpullu (2020). Lise öğrencilerine yapılan bir çalışmada boş zaman yönetimi ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıfları arasında bir farklılık görülmemiştir Eranil & Özcan (2018). Rekreasyon bölümü öğrencilerinin sınıf değişkeni ile boş zaman yönetimi arasında 2. sınıf öğrencileri lehine anlamlı farklılığa rastlanmıştır Yaşartürk, Akyüz & Karataş, (2018). Öğrencilerin boş zaman değerlendirme sınıfları açısından incelendiğinde toplam puan ve alt boyutlarında istatistiki açıdan bir farklılık tespit edilmemiştir Küçükeşmen, Şimşek & Türkoğlu (2020). Üniversite öğrencilerinin boş zaman değerlendirme durumları sınıf değişkenine göre toplam puan ve alt boyutlarında anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir Çuhadar, (2020).

Kadın öğrencilerinin boş zaman yönetimleri branşlarına göre incelendiğinde alt boyutlarında ve genel toplamlarında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır

($p>0,05$). Bu da kadınların boş zaman yönetimlerinin branşları üzerinde bir etkisinin olmadığını göstermektedir. Literatürde çalışmamıza benzer çalışmalara rastlanmadığından alan yazına katkı sunacağı düşünülmektedir.

Sonuç olarak; araştırmaya katılan kadın öğrencilerin branş ve yaş değişkenlerinin boş zaman yönetimlerine bir etkisinin olmadığı görülmüştür, yine kadın öğrencilerin okudukları bölüm değişkenine göre öğretmenlik bölümünde okuyan öğrencilerin boş zaman yönetimlerinde amaç belirleme ve yöntem ile boş zamanlarını değerlendirme durumlarında fakültenin diğer bölümlerinde öğrenim gören öğrencilere göre daha fazla olduğu görülmüştür. Kadın öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf değişkenine 1. ve 2. sınıfta öğrenim gören öğrenciler boş zaman yönetimlerinde amaç belirleme ve yöntem ile boş zamanlarını değerlendirme durumlarında fakültenin diğer sınıflarında öğrenim gören öğrencilere göre daha fazla olduğu, genel toplamında ise 1. sınıf öğrencilerinin diğer öğrencilere göre boş zamanlarını yönetmeleri daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

Çıkar Çatışması Bildirimi:

Bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve yayınlanmasına ilişkin herhangi bir potansiyel çıkar çatışması söz konusu değildir.

Destek/Finansman Bilgileri:

Bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve yayınlanması için herhangi bir finansal destek alınmamıştır.

Etik Kurul Kararı:

Fırat Üniversitesi Etik Kurulunun 02.10.2023 tarihli 2023/18 sayılı kararıyla çalışmaya izin verilmiştir.

KAYNAKÇA

- Adair, J. (2006). *Etkili zaman yönetimi*. (Çev. Ö. Çolakoğlu). İstanbul: Babıali Kültür
- Akgül, B. M., & Karaküçük, S.,(2015). Boş zaman yönetimi ölçeği: Geçerlik güvenirlik çalışması. *International Journal of Human Sciences*, 12(2), 1867-1880. doi:10.14687/ijhs.v12i2.3445_
- Aydın, R., (2023). Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Boş Zaman Yönetimi İle Akademik Erteleme Düzeylerinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Rekreasyon Anabilim Dalı, Konya.
- Başak, T., Uzun Ş. & Arslan, F. (2008). Hemşirelik yüksekokulu öğrencilerinin zaman yönetimi becerileri. *TAF Preventive Medicine Bulletin*, 7(5), 429-434.
- Covey, S. R., Merrill, A. R. & Merrill, R. R. (2004). *First things first: To live, to love, to learn, to leave a legacy*. NY: Covey Leadership Center, Inc.
- Çağlayan, V. & Göral, R. (2009). Zaman yönetimi becerileri: Meslek yüksekokulu öğrencileri üzerine bir değerlendirme. *KMU İİBF Dergisi*, 17.
- Çuhadar, A., (2020). Sosyal Medya Kullanımı Ve Boş Zaman Yönetimi İlişkisinin İncelenmesi: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma. Yüksek Lisans Tezi. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Rekreasyon Yönetimi Ana Bilim Dalı, Karaman.
- Demir, G. & Alpulu, A., (2020). Üniversite Öğrencilerinin Boş Zaman Yönetiminin Değerlendirilmesi. *Eurasian Research in Sport Science • Avrasya Spor Bilimleri Araştırmaları • ERISS • Cilt 5, Sayı 1 • ISSN 2636-8269, ss. 94-102 • DOI: 10.35333/ERISS. 172*.
- Eranıl, A.K., & Özcan, M., (2018). Lise Öğrencilerinin Boş Zaman Yönetimi Becerisinin İncelenmesi. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(6) 779–785.

- Karaca, M. (2007). İnternet Gençliği: Yeni Bir Gençlik Tiplemesi Denemesi. *E-journal of World Sciences Academy*, 2(4):419-438.
- Karaküçük, S. (2008). "Rekreasyon" boş zamanları değerlendirme. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Köknel, Ö. (1997). *İnsanı Anlamak* (6. Basım), İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.
- Kraus, R. (1998). *Recreation and Leisure in Modern Society*. 5th. Edition Jones and Bartlett Publishers, Boston/London
- Küçükeşmen, E., Şimşek, A. & Türkoğlu M. E., (2020). Önlisans öğrencilerinin sosyo-demografik özelliklerine göre boş zaman yönetimi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Sayı:38, s.202-231*.
- Lapa, T. Y. (2013). Life satisfaction, leisure satisfaction and perceived freedom of park recreation participants. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 93, 1985-1993.
- McGuinn, K. K.,& Mosher-ashley, P. M. (2001). Participation in recreational activities and its effect on perception of life satisfaction in residential settings. *Activities , Adaptation& Aging*, 25(1), 77-86.
- Odabaşı, H.F. (2002). *İnternet ve Çocuk*, İstanbul: Kapital Medya Yay.
- Ögel, K. (2012). *İnternet Bağımlılığı: İnternetin Psikolojisini Anlamak ve Bağımlılıkla Başa Çıkmak*. İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları.
- Rojas, M. (2006). Life satisfaction and satisfaction in domains of life: Is it a simple relationship?.*Journal of happiness studies*, 7(4), 467-497.
- Sabuncuoğlu, Z., Paşa, M. & Kaymaz, K. (2010). *Zaman yönetimi*. İstanbul: Beta.
- Tabachnick, B. G. & Fidell, L. S. (2007). *Using multivariate statistics*, Allyn & Bacon, Pearson Education.
- Torkildsen, G. (2005). *Leisure and recreation management*. London and New York: Psychology Press. Wang, W.C., Kao C.H., Huan, T. C & Wu, C.C (2011). Free Time Management Contributes to Better Quality of Life: A

Study of Undergraduate Students in Taiwan. *Journal of Happiness Studies*, 12(4):561- 573.

Yağar, G., Cerit, E. ve Ünlü, Ç. (2023). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin boş zaman yönetimi ve sıkılma algılarının incelenmesi. *Hitit Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(1), 255-266. doi:10.17218/hititsbd.1274311.

Yaşartürk, F., Akyüz, H., ve Karataş, İ. (2018). Rekreasyon bölümü öğrencilerinin boş zaman yönetimi ile akademik başarılarını etkileyen örgütsel faktörler arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 233-243.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Time is a unique and extremely valuable resource that can be distributed equally to everyone but cannot be used equally, but it cannot be accumulated like money, stored like raw materials, given to others like cake, stopped like a tool, used like a commodity, and cannot be replaced by anything in any way. Within certain limits, we can substitute one resource for another, for example, we can use machinery instead of labor. However, no resource can replace time. So we can say that time equals life. Wasting time means losing life (Sabuncuoğlu, et al., 2010; Adair, 2006). When we consider the concept of time in terms of usage, people divide it into two groups: working time and non-working time (leisure time). Working time includes various activities for professional purposes and the time required for these purposes. Leisure time includes existence-related times and free time, such as eating and sleeping, which are necessary for human survival (Meyer, et al., 1970). Kara Küçük (2008) defines free time as a result of good planning and evaluation of time as the time that a person deserves to use freely for the purpose of rest and entertainment, in line with his wishes and desires, beyond obligations. Free time can be likened to a double-edged sword. He summarizes this with the following statement: When used positively, it can cause problems such as personal and social

development; When used negatively, it can cause problems such as depression and imbalance. This situation shows that more importance should be given to "youth", which is an important part of society. Although definitions and research have been made on the concept of time management in recent years, research on free time management is still not widespread. However, with the increasing importance of free time and the emergence of different characteristics between work/school time and free time, it is clear that free time management should be evaluated separately. Additionally, research in the field of leisure management currently appears to focus on improving quality of life (Covey et al., 2004).

Method

Our study aims to examine the leisure time management of female students of the Faculty of Sports Sciences in terms of some variables. The method of the research is quantitative research method. While the population of our study consists of 420 female students studying at Firat University Faculty of Sports Sciences, the sample consists of 182 randomly selected female undergraduate students.

The "Leisure Management Scale", developed by Wei-Ching Wang, et al., (2011) and adapted into Turkish by Akgül & Karaçık, consisting of 15 items and 4 sub-dimensions, was used in the research group. There are no reverse items in the scale. The scale form was applied by the researchers to female students studying at Firat University, Faculty of Sports Sciences. Those who filled out the scale forms incorrectly or incompletely were eliminated from the research group, and the completely filled out scale forms were not taken into consideration. The data were entered into the licensed SPSS 22.0 package program and percentage and frequency analyzes were performed. Then, it was checked whether the total scores and sub-dimensions of the scale were normally distributed. It was observed that parametric tests could be used after it was seen that the data were normally distributed. The t test was used in paired groups and the ANOVA test was used in multiple groups, and the TUKEY test was used to determine differences between groups.

Conclusion and Discussion

In conclusion; It was observed that the branch and age variables of the female students participating in the research did not have an effect on their leisure time management. Again, according to the department variable of the female students, it was observed that the students studying in the teaching department were more likely to determine goals in their leisure time management and evaluate their free time with methods than the students studying in other departments of the faculty. . According to the variable of the

class in which the female students study, students studying in the 1st and 2nd grades are more likely to determine goals in their free time management and evaluate their free time with a method, compared to the students studying in other classes of the faculty, and overall, the first year students spend their free time more than the other students. It has been determined that their management is higher.

According to this; We can say that female students studying in the department of physical education and sports teaching and first year students are more active in spending their free time than students studying in other departments and classes of the faculty.